

OPINIONS

EL PECAT PECORELLI*Xavier Vinader*

12

ESTAPÉ RESPON*Tom Cañis*

13

LECTURES DE**JOSEP MARIA DE SAGARRA***Joan Garí*

16

EL PRESIDENT**NO RASCA BOLA***J. J. Pérez Benlloch***"PARLEU VALENCIÀ?"***Pere Martí*

17

ELS VALORS I ELS VOTS*Llibert Ferri***PHN: UNA NOVA****"BATALLA DE VALÈNCIA?"***Glòria Marcos*

18

MAHOMA I LA 'MISS'*Joan F. Mira*

114

El document sobre el terrorisme i l'autodeterminació que ha fet públic la Conferència Episcopal Espanyola (CEE) diu que els desitjos d'autodeterminació d'un poble són "moralment inacceptables". Vuit bisbes, tots ells catalans i bascos, van intentar que aquest punt del text fóra modificat, però no ho van aconseguir. Era impossible, ja que, com explicava un bisbe català a *El Periódico*, no hi havia voluntat de diàleg i el text definitiu ja s'havia filtrat, un dia abans de ser aprovat, a alguns mitjans de comunicació espanyols. És evident que els que remenen les cireres a la CEE volien que el Govern del PP els "perdonara" per no haver signat el pacte antiterrorista que van consensuar PP i PSOE i agrair a l'executiu d'Aznar alguns favors, com ara la restitució de la religió com a assignatura "valorable" en el currículum escolar. El nou text és, doncs, un acte de contrició davant els polítics que han promogut el patriotisme constitucional. I, per ser coherent amb aquesta tesi neoespanyolista, la CEE ha acceptat que la Constitució és la Bíblia i l'estat és intocable.

Aquesta tesi, però, es contradiu amb la doctrina del papa Joan Pau II, que, en diverses ocasions, s'ha manifestat a favor de l'autodeterminació i s'ha situat al costat de les nacions sense estat. Joan Pau II va triar, de manera molt significativa, una assemblea de l'ONU per defensar, el 5 d'octubre del 1995, els drets de les nacions i els pobles, i per condemnar exemples concrets de la conculcació d'aquests drets, com ara l'absorció, per la Unió Soviètica, dels estats bàltics, Ucraïna, Geòrgia i Armènia. El papa va dir clarament que la nació "no s'identifica a priori i necessàriament amb l'estat", i, tot i que hi ha moltes maneres d'articular un estat plurinacional –en va citar l'estat federal, les confederacions i les autonomies–, va ser contundent a demanar que es garantira "l'exercici de l'autodeterminació dels pobles".

És clar que els líders de la CEE i els bisbes que van votar a favor del document van desoir aquestes paraules, que probablement van ser recordades per alguns dels representants de l'Església catalana i basca.

Ara, la Conferència Tarraconense o alguns dels bisbes catalans, de manera individual, emetran un nou text en què es defensarà que la doctrina social de l'Església no condemna la voluntat d'independència dels pobles i les nacions. Però amb això, no n'hi ha prou. L'Església catalana no pot supeditar-se a la jerarquia estatal, si vol acostar-se a un poble del qual, cada vegada, s'allunya més: només cal veure les xifres de catòlics practicants o l'escassíssim nombre de vocacions.

D'altra banda, aquesta polèmica hauria de renovar el debat sobre les relacions estat-Església. Després d'un segle en què la jerarquia eclesial espanyola ha estat tristament situada al costat dels dictadors i els botxins, la democràcia hauria d'haver separat clarament les decisions polítiques de les eclesiàstiques. Però no ha estat així. L'estat, representat en aquest cas pels poders executiu i legislatiu, encara pateix pel que diu l'Església sobre l'autodeterminació i el nacionalisme, i la jerarquia utilitza la seua doctrina –aquest cas és paradigmàtic– com a moneda de canvi per esgarrapar unes hores de religió (catòlica) en l'ensenyament o una casella en la declaració de la renda.

Vint-i-quatre anys després de l'aprovació de la Constitució que enarboren, la proximitat de l'Església i el poder de l'estat és un símptoma d'immaduresa de la democràcia. Més encara tenint en compte que aquesta relació està pràcticament monopolitzada, per part de l'Església, per la CEE, els representants de la qual són elegits de manera jeràrquica, no pas democràtica.

"L'Església catalana no es pot supeditar a la jerarquia estatal si vol acostar-se al poble que serveix"